

Goede morgen. Ik ben Irene Janze

Dia@@@0 logolengte

Ik ben in 1998 afgestudeerd aan de Rietveld Academie, de deeltijdopleiding beeldende kunst/autonoom. Daarvoor ben ik opgeleid tot geoloog. Ik hou me op een artistieke, theoretische manier bezig met locaties. Mijn onderzoek mondt uit in interventies in de publieke ruimte die op hun beurt weer richting geven aan mijn onderzoek.

Een locatie of plaats kan gedefinieerd worden in geografische coördinaten, maar ook als componenten van economische, politieke, culturele, historische verschijnselen.

De relatie tussen lokaal, regionaal, nationaal en internationaal is niet een geometrische. Het zijn ook geen a priori eigenschappen, die ergens verborgen liggen te wachten totdat ze worden ontdekt. Ze zijn onlosmakelijk met elkaar en in elkaar verweven en produceren elkaar. De begrippen lokaal, regionaal, internationaal of wereldlijk bestaan niet autonoom, zo wil ik betogen. Ook de schaal van een verschijnsel speelt een grote rol. Zoomen we in, wordt een materialisatie lokaal, zoomen we uit wordt ze regionaal, nationaal of internationaal.

Een voorbeeld:

dia@@@1 algemeen cse

In mijn project Cityscape, zoom ik in op internationale gebeurtenissen die een (tijdelijke) impact hebben op een bepaalde plek, -in dit geval op de publieke ruimte in een stadslandschap. Ik verzamel de restanten, wat het publiek daar achterlaat.

dia@@@2 rome

In Rome, net na de begrafenis van paus Johannes Paulus de II, lagen overal eilandjes van lichtblauwe en lichtgroene kleur. De gebeurtenis produceerde op die plek een tijdelijke, lokale rooms katholieke wegwerp identiteit.

Dia@@@3 volksafval 02022002 dam

De verzamelde overblijfsels na het huwelijk van Willem Alexander met Maxima op de dam kon zo als ons nationale bruto afvalproduct op een novimber kunstkalender worden gezet.

Dat wil zeggen van het volk want de koninklijke familie en haar genodigden produceerden een stuk minder en een andere kleur afval

dia@@@4 koninklijk afval dam

En kijken we naar de gemiddelde maat van drinkbekers wat het toeschouwers op de brug bij de WTC krater in New York achterlieten en vergelijken we dat met een koffie kopje uit Rome dan

Dia@@@5 wtca en zet 2 bekers neer

zien we onmiddellijk dat deze internationale gebeurtenissen tijdelijke, nationale, identiteiten in de publieke ruimte produceren. Internationalisme of globalisme produceert geen uniformiteit of vervlakking.

Het is een gevaarlijke illusie om te denken dat er wereldlijke fenomenen bestaan die een vlakke tijdruimte produceren, zoals bij zonne energie -, informatie technologie, vrije markt economie nog al eens wordt gesuggereerd, een egale speelruimte, waardoor nationaliteiten en lokaliteiten langzaam maar zeker van de aardbodem verdwijnen. In tegendeel. Telkens weer zullen globale verschijnselen verschillen in het wereldlandschap produceren. Omgekeerd produceren lokale actoren ook internationale, globale verschijnselen

4 min

(DIA@@@@)6 verkeer rome

In Rome waar al het verkeer uit de stad was verbannen, enkel a US starfighter and de paus die naar de hemelen ging, waren in het luchtruim toegestaan, kreeg ik te maken met een historische sensatie. Het was alsof alles er was, het vaticaan, de Romeinen, de terechtstelling van jesus, augustinus etc, en met elkaar verbonden in de ruimte voor mij uitgestekt lag. Alles stond even stil, zoals de beelden van Leonardo da Vinci op de st Pieter , terwijl hun gedraaide torso's beweging uitstralen. Ik was 'op locatie' niet als status quo maar als 'een worden in een veelvoud van zich ontvouwende ruimte tijden'. Wat gebeurt er als we juist eens even **stil** blijven staan en we locale gebeurtenissen uit verschillende ruimte/tijden met elkaar verbinden?

dia@@@@@7 tekening

In mijn tekening cityscape rome die ik in 2006 st petersburg heb tentoongesteld heb ik een verschillende tijdsassen toegevoegd, bijvoorbeeld een geologische en verschillende schalen gebruikt u ziet details op de dia.

dia@@@@@8 details

Bij het project radio orbino uit 2007, een licht en geluidsculptuur naast de N242 ten oosten van Alkmaar, zoomden mijn collega Anton Dekker en ik in op het lokale karakter van de weg. Ze kreeg met haar nieuwe geluidswanden en opritten een universeel karakter. Een weg zoals zoveel, maar schijn bedriegt. Telkens op nieuw doorsnijdt verdeelt en heerst de weg. nieuwe rest gebieden achterlatend . Omgekeerd vindt de weg zijn verschijningsvorm door locale verschillen in de ondergrond (ze ligt op een oude rand aan het water) en de reactie van haar omgeving.

DIA@@@@@ 9

2,5 km weg werd in geluid verwerkt. Haar geluid en samenstelling werd vergeleken met wegen over de hele wereld. Winkeliers, tuinders,omwoners, wegwerkers, technici en ingenieurs dichters, muzikanten, schrijvers, school klassen,de locale tango vereniging: iedereen kreeg het woord en kon optreden.

Eigenlijk was Radio Orbino een lokale googelmachine die allerlei informatie uit de ondergrond en omgeving opzoog en het weer over 2,5 km snelweg uitstortte. En daarmee ook locale, veranderingen in de publiek ruimte om haar heen, teweeg bracht en via internet in de digitale wereld.

mijn onderzoek naar de locale samenstelling van asfalt is hieruit voortgekomen. Brokken topklaag van asfaltwegen van bijzondere plekken op de wereld worden verzameld, doorgezaagd en onder de loep(microscoop) genomen.

dia@@@@@ 10

de dia toont het verschil in samenstelling
(4 min)

Ook bij de Zuidas, de plaats waar het project logolengte- waar ik hier een bijdrage voor kom vragen- zich afspeelt, richt de aandacht zich in het algemeen op het internationale, vaak zakelijke karakter van de plek. Maar ook hier zijn lokale en internationale componenten met elkaar verbonden en in coproductie. Sterker juist de plek met haar ondergrondse locale actoren-veenrug, de polder,het grond en oppervlaktewater, de grondmechanica, het zand , de infrastructuur, (treinen en schiphol) , de schaalvergrotingen in de bebouwings grids, - heeft de vestiging van (inter)nationale bedrijven geproduceerd.

Het project logolengte is een artistiek-wetenschappelijk project ontwikkeld in samenwerking met (Ginette Verstraete, Hoogleraar Algemene Cultuurwetenschappen) van de VU, dat de lengte van beeldmerken hangend aan bedrijven gevestigd op de Zuidas onderzoekt. Wat is een logolengte? Een logolengte is de afstand van het beeldmerk tot aan de grond vermeerderd met de "lengte" van gebeurtenissen die voor de ontwikkeling van het logo van betekenis is geweest: de z.g. onzichtbare of ondergrondse "lengte" van het logo.

Omgekeerd zorgen die internationale bedrijven met hun uitstralende logo's weer voor een verdere ontwikkeling van de infrastructuur, hogere gebouwen en een heel ander imago van de plek. **Een plek om niet te zijn.** Alles is gericht op verbindingen om snel van het ene gebouw naar een ander gebouw te komen – via loop- en fietsroutes – of om per metro en sneltram naar een ander deel van Amsterdam te geraken, per trein en auto naar andere plekken in Nederland te reizen of per vliegtuig naar internationale gebieden te vliegen. De Claude Debussylaan is een kloof, die nog enig gevoel van beschutting biedt. Op het Mahlerplein staan weliswaar banken, maar je waait er snel weg en horen en zien vergaat je. Het kost moeite er te verblijven. En om enig houvast in het publieke domein te vinden. Op het metrostation staat niets aangegeven. De borden naast het station Zuid hebben het over Mahler 4 en tonen de contouren van hun plattegronden.

Wie zich probeert te oriënteren op de Zuidas gebruikt de logo's en gebouwen zoals we kerktorens gebruiken: als richtingaanwijzer waar heen te gaan.

5 min

Maar waar kerktorens niet alleen een plek, maar ook een tijd aanduiden, kunnen logo's dat ook doen.

immers Logo's kunnen ons herinneren aan gebeurtenissen die op een bepaalde tijd hebben plaatsgevonden. Het logo van de Vrije Universiteit Amsterdam bijvoorbeeld is een griffioen. De griffioen verwijst naar een fabelachtig dier gelieerd aan een tijd en plaats in de geschiedenis, de 'Griekse tijd' in Griekenland. Onderzoek leert ons dat het ook verwijst naar de verkoop van grond van boer Griffioen in 1953. De agrarische activiteit kon in de omgeving van de Boelelaan plaatsvinden door inpoldering van de daar aanwezige veengronden (de grote veenrug aan de Amstel: Amstelveen).

dia@@@11 logolengte VU

Met deze (impliciete) geschiedenis van het VU-logo halen we ook een geologische tijd binnen, maar er is meer: de verkoop door boer Griffioen verleent het VU-logo niet enkel een familienaam, waardoor Napoleon in de logolengte verwerkt moet worden, maar ook staat de Griffioen op eigen grond. Dat geeft de VU – en haar logo – een uitzonderlijke positie in de geschiedenis van Amsterdam.

Het beeldmerk van de ing heeft een oranje leeuw. Deze verwijst naar de zeven provincieën etc. En zal mackenzie een grote lokale component hebben?

Door middel van deze logolengtes hopen we verborgen en vergeten geschiedenissen van de logo's – op de Zuidas voor het grote publiek toegankelijk maken.

Die geschiedenis wordt opgebouwd door verschillende gebeurtenissen in de tijd, omgerekend naar lengte eenheden, op elkaar te stapelen. Bijv 100 jaar is 1 cm, en zo de **logolengte** berekenen.

Maar de lengte wordt tevens bepaald door de locatie. We meten of en hoe de plek van invloed is op (inter)nationale beeldmerken. Daartoe vindt een ruimtelijke correctie plaats. De ruimtelijke aftrekfactor.

Dia @@@@ 12 illustratie

Hoe verder van de Zuidas een gebeurtenis plaatsvond hoe minder invloed op de logolengte. Heeft een gebeurtenis op de Zuidas zelf plaatsgevonden, dan is de ruimteaftrek 0 en wordt het logo langer.

Bij voorbeeld: 100 jaar geleden op de Zuidas = 1 cm. Maar 100 jaar geleden in Amsterdam-Noord is minder lang. Dus hoe langer de logolengte, hoe meer het logo geworteld is in de Zuidas. Daarmee zetten we de logo's als het ware stil op (of in relatie tot) de Zuidas, maar brengen we ze ook in beweging t.o.v. elkaar.

In een vervolgonderzoek kunnen op verschillende plekken in de wereld de logolengtes van eenzelfde beeldmerk met elkaar vergeleken worden. Hoe lang is t ing logo in Tokio?

Door het ontwikkelen van van **logolengtes** en **logolengtetijdschalen** wordt een ander **perspectief op ruimte en tijd geboden** dan de eerste vluchtige snelle verwaaide indruk. Een andere mentale ruimte gecreëerd. Denkraam. Maar belangrijker is ook, dat de logolengte **het logo** en de plek waar het logo is gevestigd tot leven wekt. En tot langer verblijven uitnodigt.

Dmv de artistiek uitwerking ontginnen de logolengtes, naast een geschiedenis, ook een vorm van publieke ruimte of kennis.

20 min

Hoe ? **Dat is deel 2 van het project**

-catalogus met maquettes, foto.s, en beschrijving van de gebeurtenissen, berekingen etc

- Als nieuw ontworpen (verlichte) logolengtepalen met geluid die een route aangeven?

Waar vandaan alternatieve wandelingen ons in de rest van Amsterdam en daarbuiten kunnen brengen.

-Of wellicht als craquelé, hoogtelijnendak van het nieuwe nog te bouwen ondergrondse metrostation met gratis logolengteplattegrondjes met verwijzing naar een website.

-In een publieksvriendelijk projectbureau (of in een ruimte in het station of aan de VU) zijn bijkomende informatie, kaarten, maquettes, en zelfs excursies te verkrijgen. Of er is ruimte voor filmvertoningen, workshops, lezingen... In elk geval zou het geweldig zijn als er voor het lopende onderzoek een plek was voor presentaties en dialoog met de bezoekers. **Bij de Vu in aanvraag**

- Er komt een website met een 3d satellietfoto waarop de logolengtepalen als landmarks zijn aan gegeven. Klikkend op de palen kan je van alles over de plek en haar geschiedenis te weten komen. Misschien kan het publiek zelf op basis van de informatie online meebepalen wat de logolengte voor een bepaald bedrijf moet worden. De impactfactor van gebeurtenissen kan bepaald worden door het stemmen van een publiek welke gebeurtenis zij het belangrijkste vinden. De logolengtes op de digitale kaart zouden wekelijks kunnen variëren in hoogte. De kaart is via je mobiele telefoon op te vragen. In tabellen kunnen de stemkoersen worden ingezien. Op diezelfde site kunnen ook zeer recente gebeurtenissen gemeld/verwerkt worden. De impactfactor van gebeurtenissen kan bepaald worden door het stemmen van een publiek welke gebeurtenis zij het belangrijkste vinden. De logolengtes op de digitale kaart zouden wekelijks kunnen variëren in hoogte. In tabellen

kunnen de stemkoersen worden ingezien. Op diezelfde site kunnen ook zeer recente gebeurtenissen gemeld/verwerkt worden. Kaart aangehangen aan www.zuidas.nl of via je mobiel telefoon in en soort van gis. Tottom achtig systeem

Afstemming met het Virtueel Museum/Platform 21 is uiteraard noodzakelijk. Wellicht kunnen er ook studenten van de Rietveldacademie deelnemen aan het project.

Dia@@@ 13 begroting
5 minuten

1min,9

Belangrijk is dat ik enkel geld aanvraag voor fase 1 , een eerste bronnenonderzoek, het kiezen van de assen en het maken van de ruimte tijddiagrammen. Een uitgebreidere beschrijving van de fasering van het project met risicoanalyse vind u bijgevoegd.

Dia begroting @@@@12